

9. Volby

Volby do zastupitelstev krajů 2016

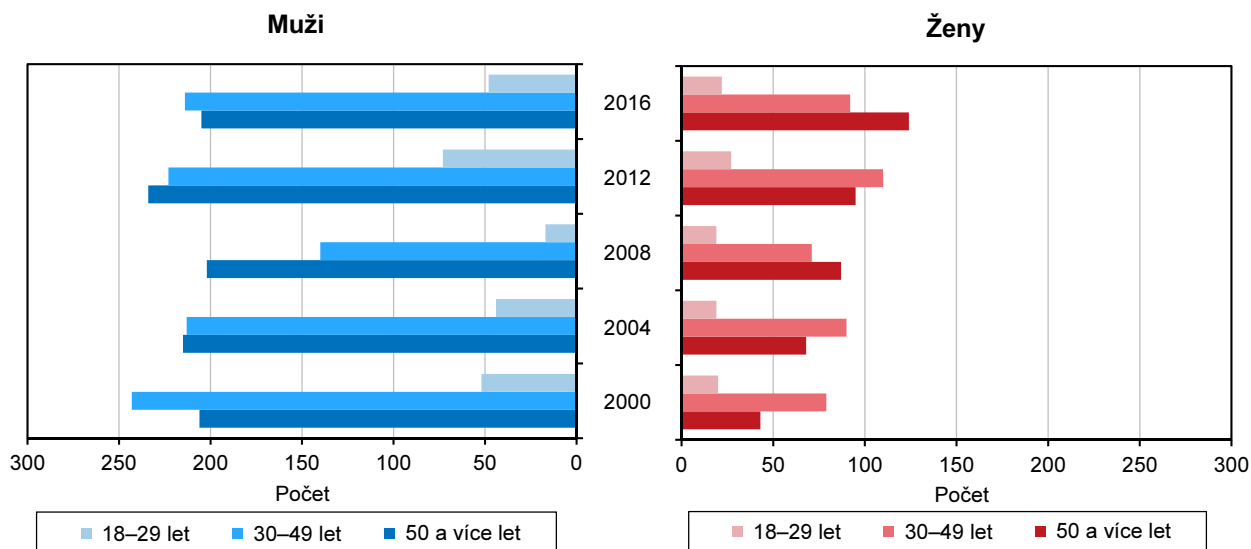
První volby do zastupitelstev krajů proběhly v roce 2000. V Libereckém kraji se o 45 křesel v zastupitelstvu ucházelo 643 kandidátů, z toho 142 žen (22,1 %). Mezi zvolenými zastupiteli figurovala pětina žen, celkový průměrný věk zastupitelů činil 46,2 let. Mužům–zastupitelům bylo v průměru 46,7 let, ženám–zastupitelkám 44,2 let. O čtyři roky později kandidovalo celkem 649 kandidátů, z toho 177 žen (27,3 %). Do zastupitelstva Libereckého kraje se stejným počtem volených zastupitelů bylo zvoleno 8 žen (17,8 %). Věkový průměr všech zastupitelů se zvýšil na 48,2 let. Průměrný věk žen činil 47,9 let, mužům bylo v průměru 48,3 let. V krajských volbách v roce 2008 kandidovalo pouze 536 osob, avšak zvýšilo se zastoupení žen na 33,0 %. Přesto bylo do zastupitelstva zvoleno pouze 7 zastupitelek (15,6 %), jejich průměrný věk činil 47,1 let. Muži byli opět starší, jejich věk dosáhl 48,6 let. V následujících volbách na podzim roku 2012 bylo na kandidátních listinách zapsáno celkem 762 kandidátů, mezi kterými bylo 232 žen (30,4 %). Zastupitelkami Libereckého kraje se stalo 11 žen (24,4 %), kterým bylo v průměru 44,0 let. Průměrný věk všech zastupitelů celkem dosáhl 47,9 let a průměrný věk zvolených mužů činil 49,2 let.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstev krajů podle pohlaví

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
2000	643	142	22,1	45	9	20,0	7,0	7,2	6,3
2004	649	177	27,3	45	8	17,8	6,9	7,8	4,5
2008	536	177	33,0	45	7	15,6	8,4	10,6	4,0
2012	762	232	30,4	45	11	24,4	5,9	6,4	4,7
2016	705	238	33,8	45	11	24,4	6,4	7,3	4,6

V zatím posledních krajských volbách, a to v roce 2016, se o místo zastupitele ucházelo 705 osob, z toho 238 žen (33,8 %). Uspělo 34 mužů a 11 žen (24,4 %), přičemž celorepublikový průměrný podíl zvolených žen do krajských zastupitelstev byl nižší (20,3 % žen). Vysoký podíl žen je ve srovnání s ostatními kraji v devíticenné radě Libereckého kraje, ve které pracuje třetina žen. Více žen zasedá pouze v radě Plzeňského kraje (44,4 %). V době zvolení byli zastupitelé průměrně ve věku 48,8 let (muži 49,1 let a ženy 47,6 let). Žádný zastupitel kraje neměl méně než 30 let, v kategorii 30–49 let bylo zvoleno 20 mužů a 5 žen, ve věku 50 a více let 14 mužů a 6 žen.

Kandidáti podle pohlaví a věku ve volbách do zastupitelstev krajů v Libereckém kraji

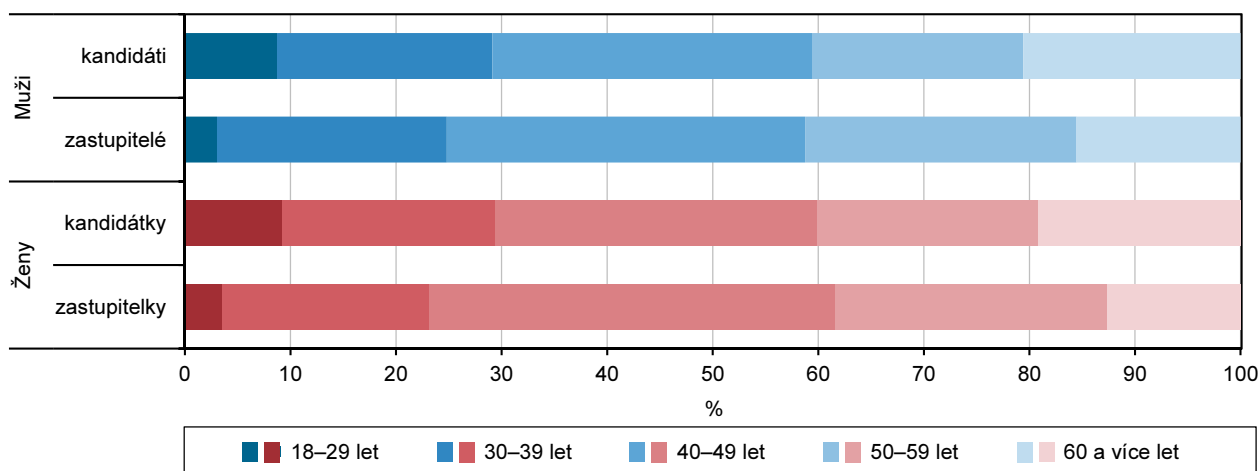
Volby do zastupitelstev obcí 2018

Ve volbách do obecních zastupitelstev Libereckého kraje v roce 2018, které se v porevoluční době uskutečnily již poosmé, bylo na kandidátních listinách zapsáno 8 123 platných kandidátů. Mezi kandidáty byly z téměř 35 % zastoupeny ženy. Oproti stejným volbám v roce 2014 počet kandidátů poklesl o 913 osob (10,1 %), počet kandidujících žen se snížil o 280 osob (9,0 %) a u mužů byl vykázán pokles o 633 osob (10,7 %). Nejvíce kandidátů, a to v případě obou pohlaví, bylo ve věku 40–49 let (30,5 % žen a 30,3 % mužů). V případě žen byla druhá nejpočetnější skupina kandidátek ve věku 50–59 let (21,0 %), u mužů to byla kategorie šedesátiletých a starších (20,6 %). Zhruba pětina kandidátů byla 30–39 letých (20,2 % žen a 20,4 % mužů). Ve věku 60 a více let kandidovalo 541 žen (19,2 %) a 462 mužů (8,7 %).

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a věku v říjnu 2018

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Celkem	8 123	2 823	34,8	2 272	696	30,6	28,0	29,7	24,7
v tom ve věku:									
18–29 let	722	260	36,0	73	25	34,2	10,1	10,4	9,6
30–39 let	1 652	570	34,5	479	136	28,4	29,0	31,7	23,9
40–49 let	2 464	860	34,9	803	268	33,4	32,6	33,4	31,2
50–59 let	1 653	592	35,8	584	179	30,7	35,3	38,2	30,2
60 a více let	1 632	541	33,1	333	88	26,4	20,4	22,5	16,3

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a věku ve volbách do obecních zastupitelstev v Libereckém kraji v říjnu 2018

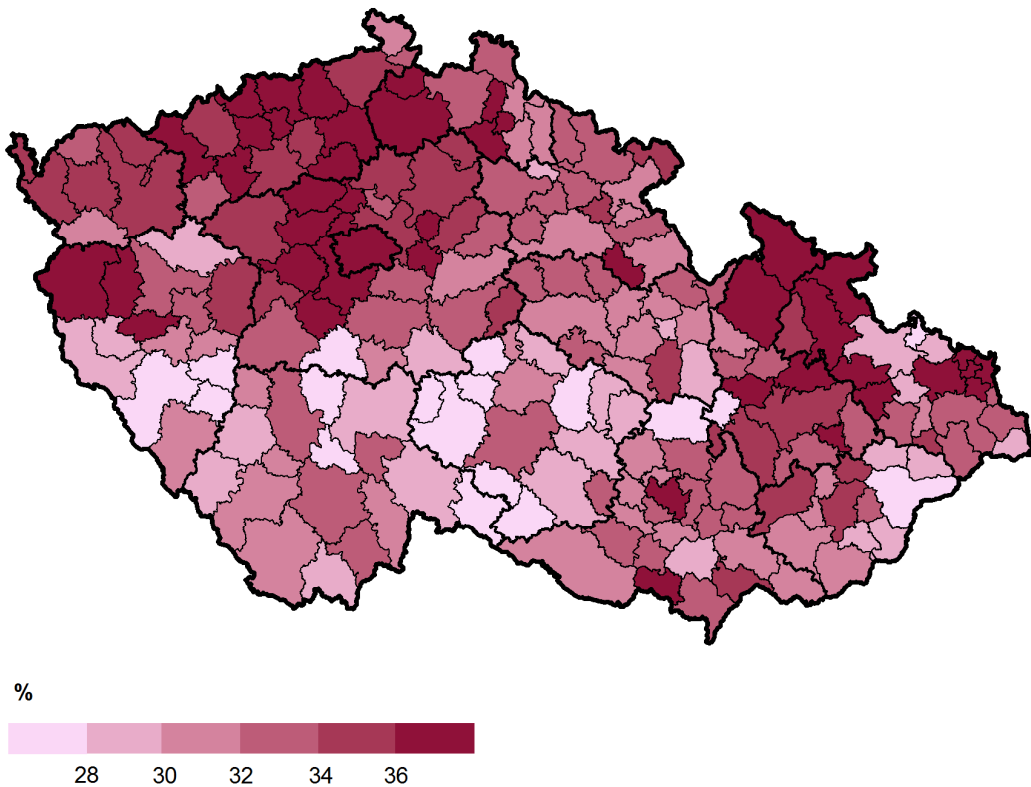
Na 1 000 obyvatel Libereckého kraje starších 18 let připadlo 22,7 kandidátů do obecních zastupitelstev, přičemž na 1 000 mužů stejného věku připadlo 30,4 kandidátů a na 1 000 žen pouze 15,4 kandidátek.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví

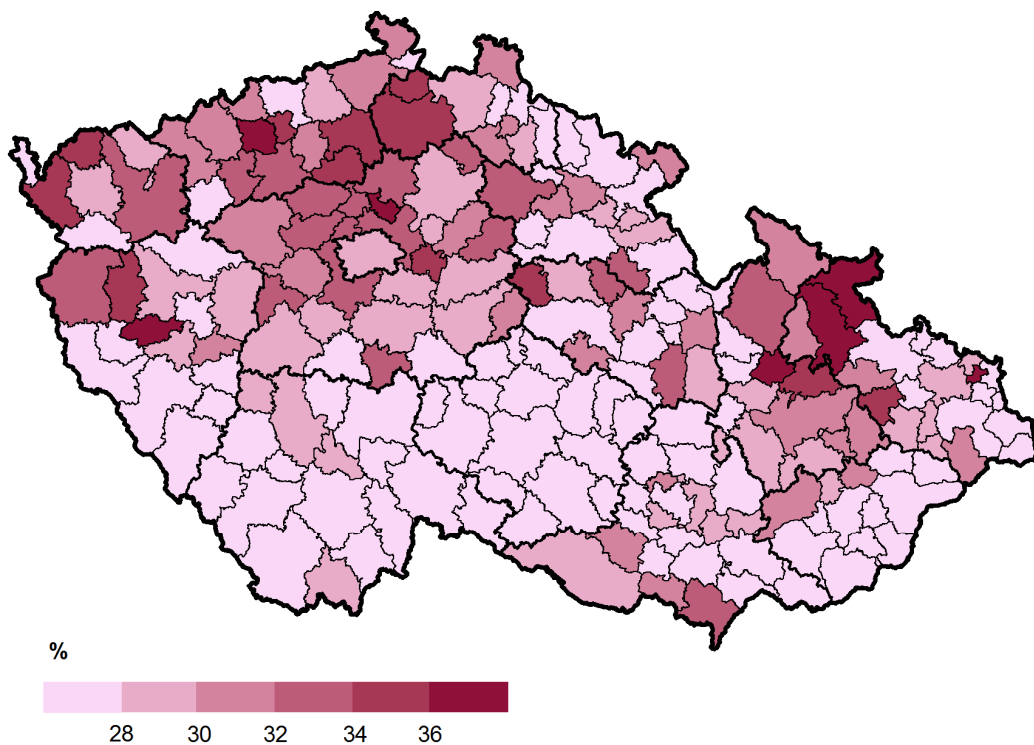
	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
2006	8 179	2 698	33,0	2 302	664	28,8	28,1	29,9	24,6
2010	8 809	2 999	34,0	2 280	664	29,1	25,9	27,8	22,1
2014	9 036	3 103	34,3	2 285	689	30,2	25,3	26,9	22,2
2018	8 123	2 823	34,8	2 272	696	30,6	28,0	29,7	24,7

Podíl žen mezi kandidáty a zvolenými zastupiteli podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018 (včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

Kandidáti

Zastupitelé

Zdroj: ČSÚ

V rámci okresů Libereckého kraje byl nejvyšší podíl kandidujících žen evidován v okrese Česká Lípa (38,2 %) a Jablonec nad Nisou (35,5 %). Pod krajským průměrem (34,8 %) se nacházel podíl kandidujících žen v okrese Semily (32,2 %) a Liberec (33,0 %). Z hlediska správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále pouze SO ORP) byl podíl kandidujících žen nejvyšší v SO ORP Česká Lípa (38,8 %) a Jablonec nad Nisou (38,0 %). Pod celokrajským průměrem byl podíl žen, ucházejících se o křeslo v obecním zastupitelstvu, ve správních obvodech Jilemnice (30,6 %), Tanvald (30,6 %), Semily (30,8 %), Liberec (32,6 %) a Frýdlant (33,1 %).

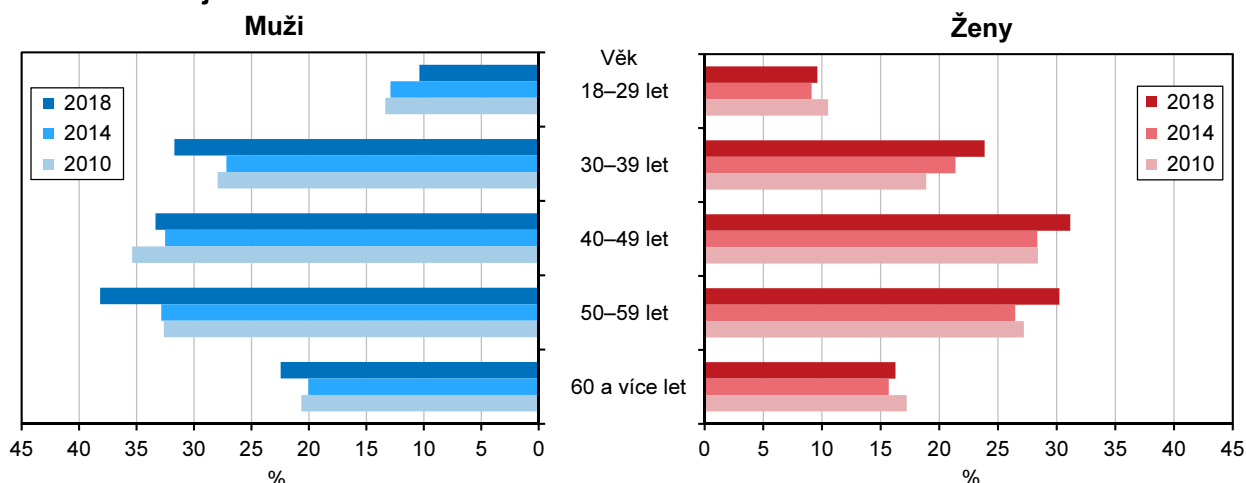
Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a okresů v říjnu 2018

Kraj, okresy	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Liberecký kraj	8 123	2 823	34,8	2 272	696	30,6	28,0	29,7	24,7
Česká Lípa	2 247	859	38,2	589	206	35,0	26,2	27,6	24,0
Jablonec n. N.	1 615	574	35,5	365	103	28,2	22,6	25,2	17,9
Liberec	2 479	817	33,0	664	192	28,9	26,8	28,4	23,5
Semily	1 782	573	32,2	654	195	29,8	36,7	38,0	34,0

Podle velikostní kategorie obcí Libereckého kraje kandidovalo v obcích od 20 000 do 49 999 obyvatel 633 kandidátů, z toho 37,6 % žen. Nižší zastoupení žen bylo vykázáno v malých obcích do 199 obyvatel (z celkového počtu 282 kandidátů 36,9 % žen) a v obcích od 200 do 499 obyvatel (z 1 029 kandidátů 35,8 % žen). Nejnižší podíl kandidujících žen byl zaznamenán v obcích od 1 000 do 1 999 obyvatel (987 kandidátů, 31,8 % žen) a v městském obvodu Liberec - Vratislavice nad Nisou, ve kterém bylo z 90 kandidátů pouze 23 žen (25,6 %).

Do zastupitelstev obcí v Libereckém kraji bylo v roce 2018 zvoleno 2 272 zastupitelů (o 13 méně než v roce 2014), z toho 30,6 % žen (nárůst oproti volbám v roce 2014 o 0,4 p. b.). Do obecních zastupitelstev Libereckého kraje bylo zvoleno 29,7 % kandidujících mužů a 24,7 % kandidujících žen. Vyšší úspěšnost kandidujících mužů je zřejmá také v komunálních volbách v předcházejících letech, rozdíl ve prospěch mužů se trvale pohyboval okolo 5 p. b.

Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů podle pohlaví a věku ve volbách do obecních zastupitelstev v Libereckém kraji

V rámci věkových skupin byla v posledních obecních volbách nejvyšší celková úspěšnost zaznamenána u kandidátů ve věku 50–59 let (35,3 % zvolených zastupitelů). Mezi muži byla úspěšnost v této kategorii dokonce 38,2 %, mezi ženami 30,2 %. Ve věkové kategorii 40–49 let bylo zvoleno 33,4 % kandidujících mužů a 31,2 % kandidujících žen. Nejnižší úspěšnost v rámci své věkové skupiny měli mladí kandidáti v kategorii 18–29 let, ve které bylo zvoleno pouze 10,4 % kandidujících mužů a 9,6 % kandidujících žen.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a věku v říjnu 2018

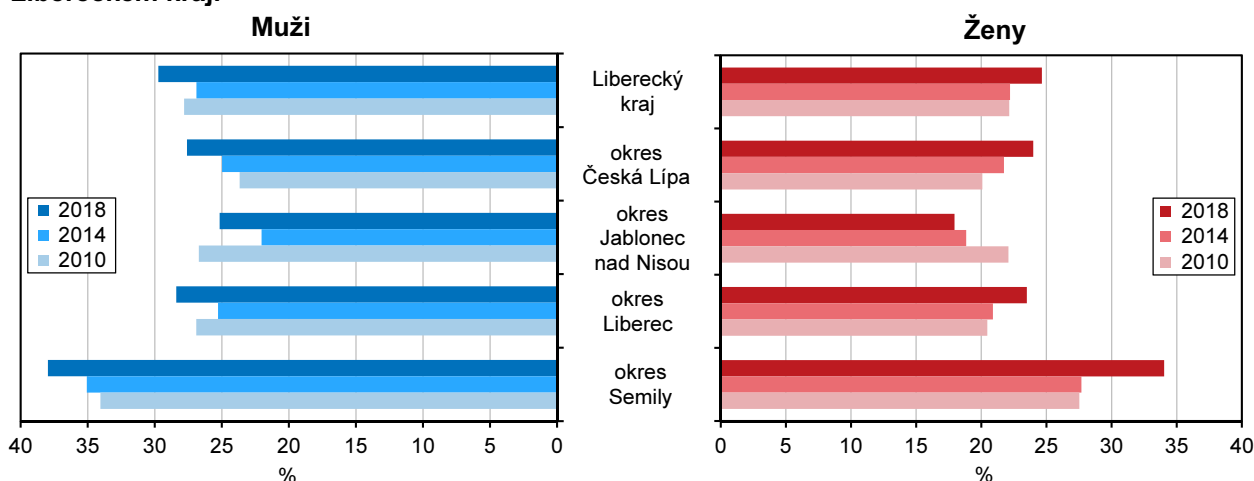
na 1 000 obyvatel daného pohlaví a věku

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Celkem 18+	22,7	30,4	15,4	6,3	9,0	3,8
v tom ve věku						
18–29 let	12,4	15,4	9,1	1,2	1,6	0,9
30–39 let	26,6	33,8	19,0	7,7	10,7	4,5
40–49 let	35,0	44,6	25,0	11,4	14,9	7,8
50–59 let	31,3	40,4	22,4	11,1	15,4	6,8
60 a více let	14,3	21,8	8,4	2,9	4,9	1,4

V okresech Libereckého kraje byly ženy neúspěšnější v okrese Semily, ve kterém bylo zvoleno 34,0 % kandidujících žen. Naopak nejhůře ženy dopadly v okrese Jablonec nad Nisou, ve kterém bylo úspěšných pouze 17,9 % kandidátek. Absolutně nejvíce zastupitelů bylo zvoleno v okrese Liberec – z celkového počtu 664 zastupitelů bylo 192 žen (28,9 %).

Nejvyšší podíl žen na celkovém počtu zastupitelů byl dosažen v okrese Česká Lípa (589 zastupitelů, z toho 206 žen, tj. 35,0 %), naopak nejnižší podíl byl v okrese Jablonec nad Nisou (365 zastupitelů, z toho 103 žen, tj. 28,2 % žen).

Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů podle pohlaví a okresů ve volbách do obecních zastupitelstev v Libereckém kraji

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a správních obvodů obcí s rozšířenou působností v říjnu 2018

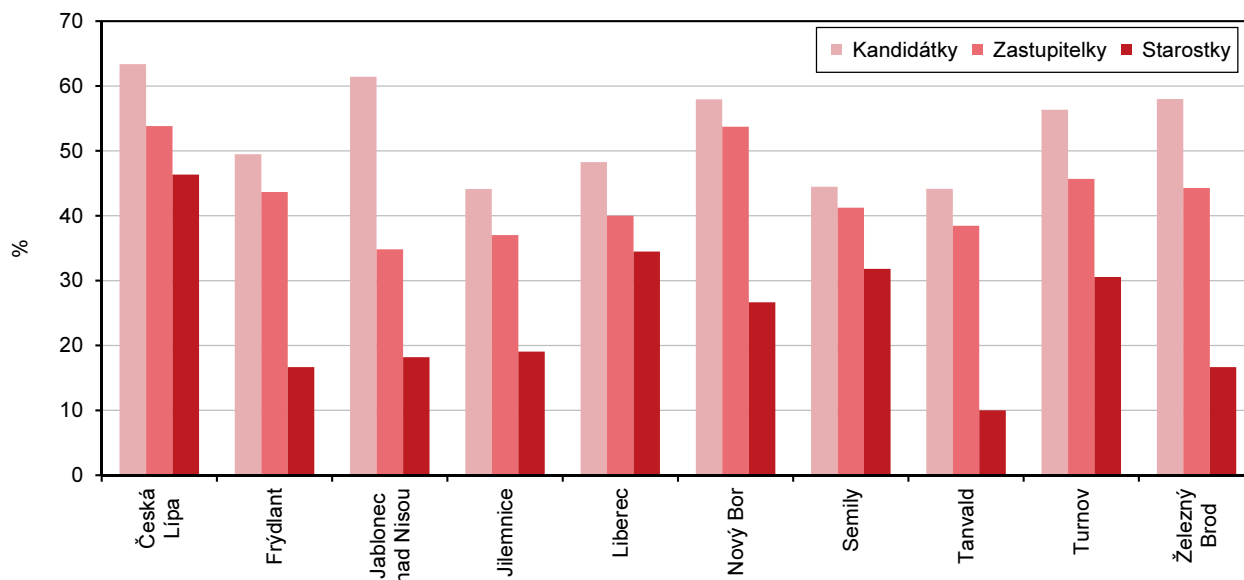
Kraj, SO ORP	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé				Zvolení zastupitelé/ kandidáti (%)	
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		ženy/muži v %	celkem	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Liberecký kraj	8 123	2 823	34,8	2 272	696	30,6	44,2	28,0	24,7
Česká Lípa	1 650	640	38,8	403	141	35,0	53,8	24,4	22,0
Frydlant	882	292	33,1	204	62	30,4	43,7	23,1	21,2
Jablonec nad Nisou	686	261	38,0	120	31	25,8	34,8	17,5	11,9
Jilemnice	601	184	30,6	211	57	27,0	37,0	35,1	31,0
Liberec	1 373	447	32,6	357	102	28,6	40,0	26,0	22,8
Nový Bor	597	219	36,7	186	65	34,9	53,7	31,2	29,7
Semily	627	193	30,8	226	66	29,2	41,3	36,0	34,2
Tanvald	568	174	30,6	126	35	27,8	38,5	22,2	20,1
Turnov	763	275	36,0	338	106	31,4	45,7	44,3	38,5
Železný Brod	376	138	36,7	101	31	30,7	44,3	26,9	22,5

Tento výsledek dokládají také podíly zvolených zastupitelek na celkovém počtu zastupitelů v jednotlivých SO ORP Libereckého kraje. Ve správním obvodu Česká Lípa dosáhl podíl zastupitelek 35,0 %, v Novém Boru 34,9 % a v Turnově 31,4 %. Na opačném konci žebříčku je SO ORP Jablonec nad Nisou (25,8 %), Jilemnice (27,0 %) a Tanvald (27,8 %).

Podíl žen mezi kandidáty, zvolenými zastupiteli a zvolenými starosty ve volbách do obecních zastupitelstev podle SO ORP Libereckého kraje v říjnu 2018

Pramen: ČSÚ, Ministerstvo vnitra

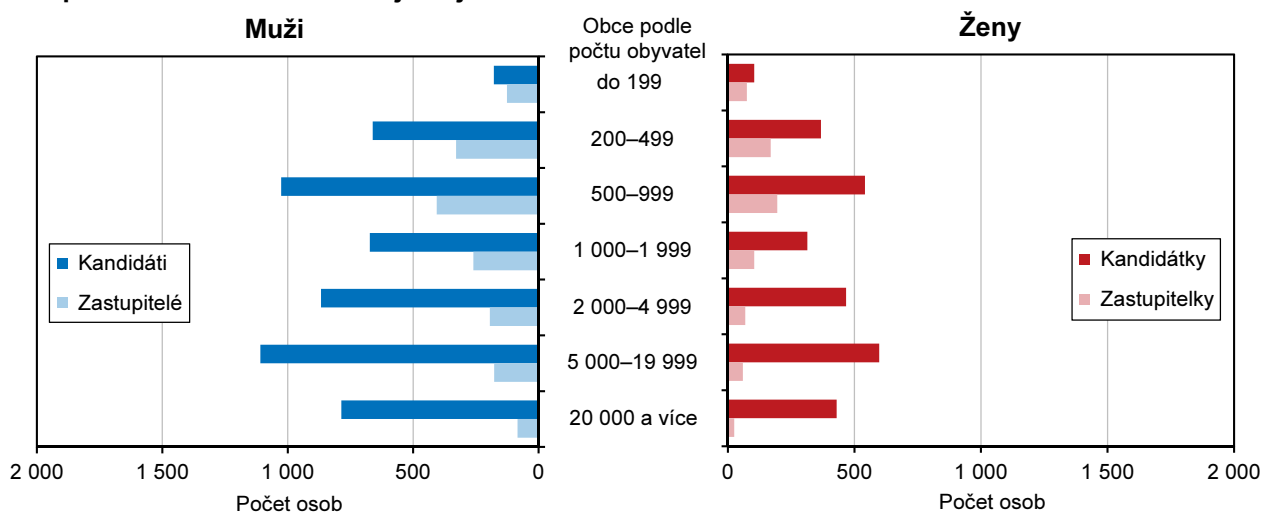
Z hlediska velikosti obcí bylo nejvíce žen do zastupitelstva zvoleno v malých obcích do 199 obyvatel (37,3 % ze všech zastupitelů), v obcích od 200 do 499 obyvatel (32,4 %) a v obcích od 500 do 999 obyvatel (33,9 %). Naopak v obcích od 20 000 do 49 999 obyvatel bylo celkem zvoleno 55 zastupitelů, z toho pouze 9 žen (16,4 %). V obcích s 5 000 až 19 999 obyvateli obsadila místa v zastupitelstvech pouze čtvrtina žen.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a velikostních skupin obcí v říjnu 2018

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Liberecký kraj	8 123	2 823	34,8	2 272	696	30,6	28,0	29,7	24,7
v tom podle velikosti obce									
do 199 obyvatel	282	104	36,9	201	75	37,3	71,3	70,8	72,1
200–499 obyvatel	1 029	368	35,8	601	195	32,4	58,4	61,4	53,0
500–999 obyvatel	1 568	542	34,6	498	169	33,9	31,8	32,1	31,2
1 000–1 999 obyvatel	987	314	31,8	364	104	28,6	36,9	38,6	33,1
2 000–4 999 obyvatel	1 334	467	35,0	263	69	26,2	19,7	22,4	14,8
5 000–19 999 obyvatel	1 707	598	35,0	236	59	25,0	13,8	16,0	9,9
20 000–49 999 obyvatel	663	249	37,6	55	9	16,4	8,3	11,1	3,6
50 000 a více obyvatel	553	181	32,7	54	16	29,6	9,8	10,2	8,8
z toho městské obvody	90	23	25,6	15	4	26,7	16,7	16,4	17,4

Na 1 000 mužů ve věku 18 a více let, žijících v Libereckém kraji, bylo zvoleno 9,0 zastupitelů, na 1 000 žen ve stejném věku pak připadlo pouze 3,8 zvolených zastupitelek. Na 1 000 obyvatel daného věku bylo nejvíce zastupitelů zvoleno v kategorii 40–49 let (11,4 zastupitelů), přičemž na 1 000 mužů této věkové kategorie bylo zvoleno 14,9 zastupitelů a na 1 000 žen 7,8 zastupitelek. Ve věku 50–59 let připadlo na 1 000 obyvatel podle pohlaví 15,4 zvolených mužů a 6,8 zvolených žen. V kategorii 18 až 29 let bylo na 1 000 mužů zvoleno 1,6 zastupitelů a na 1 000 žen pouze 0,9 zastupitelek.

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v Libereckém kraji v říjnu 2018

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v Libereckém kraji v říjnu 2018

